

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

ANEXA 17: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu.

Document E. Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesar de întreprins în ZUM

Problema 1: Infrastructura de bază slab dezvoltată

O problemă generală cu care se confruntă populația din zonele marginalizate ale sectorului 4, este reprezentată de infrastructura slab dezvoltată: străzi nemordenizate, lipsa trotuarelor amenajate, alei pietonale și căi de acces neamenajate etc.

Pentru majoritatea zonelor analizate, accesul la/din zone urbane marginalizate este dificil.

Zonele de interes public sunt slab accesibilizate datorită infrastructurii precare și există zone care nu asigură o bună conexiune a clădirilor de interes public (școli, grădinițe, etc).

Infrastructura rutieră precară și lipsa mijloacelor de transport în comun, la care se adaugă factorii naturali cum ar fi amplasarea geografică periferică în cadrul municipiului a zonelor marginalizate, îngreunează accesul locuitorilor din comunitățile marginalizate la zonele și serviciile de interes precum instituții și serviciile publice, zone comerciale, piețe, infrastructura de petrecere a timpului liber.

Utilitățile de bază la scară mică sunt mai slab dezvoltate față de restul zonelor din oraș, existând locuințe neracordate la rețeaua de gaz/electricitate/apă/salubritate.

Această problemă din sectorul infrastructurii de bază, a fost stabilită în urma identificării următoarelor nevoi aferente ZUM, astfel:

❖ Zum 1 - Nehoiu-Crețești

Ansamblul de locuințe din zona Nehoiu - Crețești este localizat la periferia Bucureștiului. Pe lângă stația de metrou Dimitrie Leonida, amplasată pe Șoseaua Berceni la 15 minute de alea Nehoiu, zona este inclusă în traseul autobuzului 125. Cu toate acestea, mijloacele de transport în comun sunt considerate a fi insuficiente, autobuzul vine rar, lucru care contribuie și mai mult la izolarea nu doar socială, ci și geografică a zonei. Facturile cu utilitățile, apa, caldura și energia electrică ridicându-se la aproximativ 500 de lei, chiriașii plângându-se de tarifele percepute de administrația blocului.

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Locuirea în zona Nehoiu este precară – accesul la utilități este limitat, cei mai mulți nu au apă caldă, iar canalizările sunt înfundate, fiind improvizate conducte de canalizare. Oamenii nu au acces la gaze, ei folosind aragazul, conectat la butelie, atât pentru gătit cât și pentru încălzirea gospodăriei pe timp de iarnă. Alimentarea cu gaz se face la o stație de la Apărătorii Patriei, la un interval de aproximativ 2-3 săptămâni.

❖ **Zum 2 – Belerciu 23**

Locuitorii de pe str. Nicolae Belerciu 23 nu mai au apă, curent și gaze de cel puțin 6 ani. Locuitorii au săpat un puț, dar acesta nu trece de pânza freatică, iar apa din puț nu este potabilă. Pentru alimentarea cu apă, locuitorii se deplasează zilnic până la Piața Reșița, de unde aduc apă în bidoane de 5 litri.

Cei mai mulți au sobe improvizate și adună lemne pentru a le arde. În urma deplasărilor în teren am observat că sunt arse lucruri toxice (plastice, haine, textile). Primăria a pus la dispoziție ajutoare de lemne și vine frecvent să le aducă, dar lemnele nu sunt tăiate și doar o singură familie are drujbă.

În concluzie, teritoriul SDL, se confruntă cu următoarele neajunsuri:

- nu exista acces la următoarele utilități: apă caldă, canalizare, salubritate
- serviciile și utilitățile sunt deficitare și de proastă calitate
- accesul la trafic nu este convenabil (Infrastructura de transport este slab dezvoltată. Din relatările oamenilor, există un sigur mijloc de transport care tranzitează zona, din ce în ce mai rar în ultimii ani. Altfel, oamenii sunt obligați să meargă câțiva kilometri până la cel mai apropiat spital, supermarket)
- utilități întrerupte din motiv de neplată
- lipsa unui sistem de canalizare modernizat și apă curentă
- lipsa unui sistem de încălzire modernizat
- străduțe (intrări) care se înfundă

Măsuri posibile

1. modernizarea infrastructurii rutiere

Îmbunătățirea infrastructurii rutiere ar contribui la combaterea segregării zonelor marginalizate prin creșterea accesibilității și mobilității locuitorilor din zonele izolate către

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

instituțiile publice și de interes din zona centrală, dar mai ales către clădirile destinate utilizării publice pentru activități educative, culturale și recreative, centre/clădiri sociale, unități medicale, unități de învățământ din aceste zone.

2. reabilitatea infrastructurii degradate de utilități – apă, canalizare, electricitate, gaz; îmbunătățirea iluminatului public
3. în cazul locuințelor sociale propuse a fi reabilitate, vor fi reparate/modernizate utilitățile publice aferente;
4. amenajarea spațiilor pietonale inclusiv pentru accesul persoanelor cu mobilitate redusă;
5. asigurarea serviciilor de transport în comun, inclusiv a stațiilor de așteptare și amenajarea acestora

Problema 2 - Spații publice urbane degradate

Populația marginalizată din zonele identificate, dispune de facilitățile precare destinate utilizării publice precum: suprafețe reduse de spații verzi, lipsa/ număr redus de locuri de joacă amenajate pentru copii, facilități precare pentru activitățile recreative.

Comunitatea analizată duce lipsă și de spații de joacă pentru copii. Desigur că oamenii din comunitate au improvisat locuri de odihnă, scaune mese aduse din casă, iar copii își caută diverse moduri de divertisment prin jurul blocurilor.

Zonele marginale sunt preponderent insalubre. Colectarea deșeurilor menajere este insuficientă, ceea ce transformă aceste zone în adevărate “focare de infecție”.

Numărul mare de locuitori, lipsa zonelor de colectare a gunoierului, lipsa de educație în asigurarea și menținerea curățeniei fac ca aceste zone să fie murdare. Efectele negative ale lipsei de curățenie se reflectă atât asupra stării de sănătate a populației, cât și asupra imaginii publice a comunității.

❖ Zum 1 - Nehoiu-Crețuști

Nu exista forme de recreere și de petrecere a timpului liber în zonă, parcul este format din 2 balansoare stricate. (Catuna 2016).

Nu exista zone de colectare a gunoierului, fiind folosite spațiile virane din spatele blocurilor. (Catuna 2016).

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Părinții se plâng de lipsa spațiilor de joacă pentru copii.

❖ **Zum 2 – Belerciu 23**

Locuitorii reclamă mizeria care înconjoară blocurile.

În concluzie, teritoriul SDL, se confruntă cu următoarele neajunsuri:

- numărul foarte mare de copii din comunitate și lipsa locurilor de joacă amenajate face ca majoritatea copiilor să petreacă cea mai mare parte a timpului pe stradă sau pe pajiștea din apropiere, cel mai adesea printre gunoaie.
- zonele sunt împanzite de gunoaie și de mirosuri urâte care vin de la lucruri arse
- parcurile existente nu oferă posibilități de joacă, nu există leagane sau alte jucării, iar cele existente sunt stricate
- zone verzi neamenajate
- probleme de igienă publică
- nu există zone de colectare a gunoierului

Măsuri posibile

- Amenajarea zonelor verzi din zonele defavorizate
- Amenajarea terenurilor, locurilor de joacă pentru copii, care să fie accesate de toată comunitatea
- Construirea de spații urbane de recreere și petrecere a timpului liber pentru comunitate, dar și pentru restul orașului;
- Realizarea unui parteneriat cu serviciul public de salubritate pentru ridicarea gunoierului menajer, instalarea de containere, crearea unor zone de colectare
- Program de ecologizare/salubritate/igienizare a zonelor marginalizate și amenajare de spații verzi cu participarea comunității;
- Montarea de mobilier urban (coșuri de gunoi, bănci)
- Program de educare și responsabilizare a cetățenilor în ceea ce privește păstrarea curățeniei în zonă și utilizarea infrastructurii și spațiului public: întocmirea și distribuirea de coduri de conduită în parcuri și locuri de joacă pentru copii.

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Problema 3: Condiții de locuire precare

Una dintre cele mai grave probleme comune cu care se confruntă populația din zonele urbane marginalizate analizate este reprezentată de condițiile de locuire și în special:

- starea și calitatea locuințelor: locuințe degradate;
- supraaglomerarea spațiilor de locuit;
- nesiguranța locativă: lipsa proprietății/situația juridică incertă a imobilelor în care locuisc, lipsa actelor pentru locuință (domiciliul lipsă);

Din Studiul de referință au rezultat următoarele nevoi la nivel de zone urbane marginalizate:

❖ **Zum 1 - Nehoiu-Crețești**

Zona, formata din blocuri tip ghetou date în folosință la începutul anilor 2000, este cuprinsă între străzile Drumul Crețeștilor, Strada Arcadia și Aleea Nehoiu. Cele 10 blocuri de 4 etaje, tip vagon, cu profil de cămin, o singură scară cu coridoare pe fiecare etaj, împartind clădirea în două, au fost construite în anii 1970 odată cu Întreprinderea Mașini Grele București (IMGB). Blocurile au fiecare între 115-119 garsoniere confort III. O garsonieră are în general între 12-15 metri pătrați, existând însă și câteva apartamente cu două camere care nu depășesc 20 metri pătrați.

Spațiul din Drumul Crețeștilor este împărțit între zona locuințelor sociale, cu o populație preponderent romă, și zona cu proprietari și chiriași, cu o populație mixtă.

Blocurile F2 și F3 de pe Aleea Nehoiu găzduiesc oameni care au fost evacuați, care nu au un domiciliu sau care se califică precum cazuri sociale – persoane cu dizabilități, handicap sau afecțiuni cronice.

Nu doar locuințele sociale au un aspect “dezolant”, ca să citam Atlasul Zonelor Marginalizate (p.11), ci și blocurile din imediata vecinătate. Zona de ghetouri nu cuprinde doar locuințele sociale, ci și toate cele cinci blocuri din Aleea Nehoiu și cele învecinate cu Drumul Crețeștilor. După toate aspectele, aceasta zona se califică pentru primul subtip semnalat de Atlasul Zonelor Marginalizate, zone de tip ghetou cu blocuri de proastă calitate sau în foste colonii muncitorești. Apartamentele/Camerele nu au fost prevăzute de la bun început cu baie proprie, ci cu bai comune pe coridor. În prezent însă, acestea sunt într-un stadiu avansat de degradare, pereții fiind acoperiți de mușgai și tavanele de igrasie, multe dintre geamuri sunt sparte, iar ușile de la

Proiect cofințat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

intrarea în bai nu sunt securizate (clanțele lipsesc sau sunt roase, sau ușile nu au balamale), și existența ploșnițelor, șobolanilor. O parte dintre locuitori au făcut transformări locuințelor, reducând spațiul de 12 metri pătrați cu 3-4 metri.

Locuirea reprezintă una dintre cele mai importante probleme semnalate. Pe lângă condițiile precare de locuire, cei cu care am vorbit spun că principala problemă o reprezintă supraaglomerarea, spațiul fiind deja supraaglomerat pentru o singură persoană, norma fiind de 15 metri pătrați. Garsonierele găzduiesc, însă, familii, nu persoane singure, ajungându-se la situații locative greu de imaginat: familii de 9-10 persoane trăind în 12 metri pătrați.

❖ **Zum 2 – Belerciu 23**

Blocurile sunt dezafectate, condițiile de locuire sunt cel puțin precare: blocurile nu au apă, gaze sau curent, iar unii nici uși sau geamuri nu au, acestea fiind înlocuite de cârpe așezate strategic astfel încât să nu îi vadă vecinii.

Locuințele sunt formate din 2 camere, maxim 16 mp, în care locuiesc peste 2 persoane. Conform respondenților există doar 4 cazuri în care locuiesc 2 persoane într-o gospodărie de 1 cameră respectiv 2 sau 3 camere, restul fiind peste 4 persoane în 2 camere.

În această zonă oamenii sunt la fel de solidari unul cu celălalt, spațiul individual a devenit un spațiu colectiv, fiind organizate sieste pe timpul verii în așa zisa grădină dintre blocuri, și pe timpul ierii se strâng în casele unde există sobe.

❖ **Zum 3 – Intrarea Fagetelu**

Acest ZUM este format dintr-o singură gospodărie, unde locuiesc 23 de persoane, dintre care 16 adulți și 7 copii. De asemenea, gospodăria este tranzitată de alte 7 persoane adulte care nu au domiciliul acolo. Aceștia au acte de proprietate asupra terenului (o chitanță), care are o suprafață locuibilă de 109 mp, revenind aproximativ 4 mp pentru fiecare persoană care locuiește permanent acolo și 3.6 mp în cazul în care sunt toate cele 30 de persoane prezente în gospodărie.

Măsuri posibile

- Reabilitarea și modernizarea locuințelor sociale existente: reabilitarea termică a anvelopei, a sistemului de încălzire, reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție a agentului termic, lucrări de reabilitare termică a sistemului de furnizare a

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

apei calde de consum, alte lucrări necesare pentru îmbunătățirea condițiilor de igienă și confort termic al locuitorilor;

- Deratizări constante
- Securizarea locuințelor sociale prin instalarea de sisteme de supraveghere și montare interfoane
- Introducerea unui regulament de ordine interioară pentru locuințele sociale renovate și monitorizarea respectării acestuia;
- Campanii de informare privind consumul responsabil de apă/ curent electric/ gaz metan. Educarea locatarilor în sensul în care să verifice înregistrările de consum făcute de angajații furnizorilor de utilități. Înregistrările să se facă în prezența locatarilor și cu participarea lor.
- Realizarea unui program de consiliere pentru adulți și copii care vor fi beneficiarii locuințelor sociale, precum și introducerea unui regulament de ordine interioară bazat pe recompense (pentru copii) și sancțiuni (adulți), prin care comunitatea să fie motivată și responsabilizată.
- Campanii de informare pentru combaterea segregării rezidențiale.

Problema 4 – Nivelul scăzut de ocupare pe piața muncii

În zonele urbane marginalizate din sectorul 4 al Municipiului București, rata de ocupare a populației este extrem de scăzută, iar dintre cei care lucrează, foarte puțini au un loc de muncă stabil, având slujbe sezoniere sau lucrează în sectorul informal (fără contract de muncă).

Șansele de a intra pe piața muncii scad din cauza nivelului scăzut de educație, lipsei calificărilor și discriminarea din partea angajatorilor.

Această problemă din sectorul ocupării, a fost stabilită în urma identificării următoarelor nevoi aferente următoarelor ZUM:

❖ ZUM 1 - Nehoiu-Crețești

Majoritatea bărbaților lucrează în construcții sau spălătorii auto, iar femeile la ADP sau la firmele de salubritate. Cei mai mulți bărbați nu lucrează cu contracte de muncă, ei lucrează fie

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

zilierii, fie la negru. Cele mai multe dintre femeile cu care am vorbit sunt casnice, nu au mai mult de 4 clase, astfel ca nu au nici calificari. De menționat este că sectoarele în care locuitorii zonei activează sunt dintre cele mai flexibile și nereglementate în raport cu piața forței de muncă, permitând și o activitate sezonieră sau fără acte în regula.

Având în vedere numărul mare de copii din zona analizată, e important de specificat că funcțiile casei converg mai ales în jurul creșterii copiilor și a nepoților.

❖ **Zum 2 – Belerciu 23**

Majoritatea dintre ei locuiesc în zonă de peste 15 ani, majoritatea bărbaților lucrează în construcții sau munci ziliere, iar femeile la ADP sau la firmele de salubritate. Multe dintre femei sunt, însa, casnice, nu au mai mult de 4 clase, sau calificări profesionale. Se articulează totodată și o trăsătură culturală – o parte dintre femeile cu care am discutat și-au justificat lipsa încadrării pe piața forței de muncă ca urmare a rolului pe care îl au în economia casei, bărbații fiind cei responsabili cu munca, iar femeile cu creșterea copiilor. Venitul per gospodarie nu depășește 2000 de lei. Există cazuri în comunitate de femei care până la vârsta de 30 de ani sunt deja bunice, ele având la rândul lor peste 3 copii.

Comunitatea este formată din oameni care au maxim 8 clase și nu calificari, majoritatea fiind persoane adulte până în 44 de ani, din care 25 de persoane rome.

❖ **Zum 3 – Intrarea Fagetelu**

Dintre cei 23 de adulți, o femeie din cele 7 a terminat cursuri de îngrijitor copii și lucrează alături de alți 2 bărbați la ADP ca și muncitori necalificați, făcând curățenie pe scările de bloc. Veniturile nu depășesc per familie 500 de lei, doar cei care lucrează au peste 1500 de lei, făcând și munci ziliere, plătite la negru.

În concluzie, teritoriul SDL, se confruntă cu următoarele neajunsuri:

Proiect cofințat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- Foarte puțini oameni au un loc de muncă stabil
- Cei mai mulți lucrează ca și zilieri sau fără contracte de munca (Lipsa actelor de proprietate, fac imposibila emiterea de carti de identitate și implicit angajari în forma legala)
- Nu au calificări profesionale
- Majoritatea femeilor sunt casnice, având grija de copii, neavând mai mult de 4 clase sau alte calificari
- Venituri foarte mici, care nu pot asigura un trai decent
- Accesul limitat la cursuri de calificare sau la locuri de munca disponibile, deoarece sunt discriminati, nu sunt conectati la internet, nu detin și nici nu stiu să foloseasca calculatorul

Măsuri posibile

- participarea la programe de ucenicie la locul de muncă (inclusiv prin acordarea de sprijin financiar angajatorilor - identificarea unor angajatori în zona, care au posturi vacante, discutii cu acestia printr-un reprezentant al somerilor din zona, care poate actiona ca un facilitator al zonei. De asemenea, pot fi identificati angajatori care să fie dispusi să isi deschida punct de lucru în zona, avand în vedere faptul ca forta de munca ar putea fi mai ieftina și ar exista anumite beneficii financiare); Acordarea de subvenții pentru angajatori care angajează persoane vulnerabile;
- Oferirea de servicii de ocupare individualizate: informare și consiliere profesională, plasare pe piața muncii, formare profesională, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal;
- Masuri de sprijin pentru gasirea unui loc de munca prin activități de informare, orientare și consiliere profesionala care vor viza:
  - Furnizarea de informații privind piața muncii și evoluția ocupațiilor;
  - Evaluarea și autoevaluarea personalității în vederea orientarii profesionale prin identificarea compatibilității dintre nivelul de calificare, aspirațiile individuale și posibilitățile de angajare.
  - Dezvoltarea abilității și încrederii în sine a persoanelor în cautarea unui loc de munca, în vederea luarii de catre acestea a deciziei privind propria cariera presupune încurajarea autonomiei și cresterea gradului de motivare, astfel încât persoanele consiliate să se implice activ în rezolvarea problemelor individuale, asumându-și responsabilitatea luarii celei mai bune decizii pe

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- plan profesional.
- Instruirea în metode și tehnici de cautare a unui loc de munca este dedicată tehnicilor de cautare a unui loc de munca, simularea unui interviu, redactarea unui Curriculum Vitae European, a unei scrisori de intenție, a unei scrisori de mulțumire, etc. Persoanele beneficiare vor fi capabile să își construiască un plan de carieră, să exploreze traseele educaționale, să cunoască modalitățile de promovare personală și să identifice stilul decizional. Ca mijloace de realizare se vor folosi proiecții de slide-uri, prezentări powerpoint, fișe individuale de lucru, joc de rol și studii de caz.
  - derularea unor campanii de constientizare a importanței ocupării și formării prin staționarea cu un cort de campanie în zonele marginalizate timp de câte o săptămână atât pe componenta formare cât și pe cea de ocupare. Vor fi abordați direct membri grupului țintă și se vor purta discuții despre ocupare/formare. Vor fi distribuite broșuri elaborate de consilierii pe campanie și se vor organiza activități de dezvoltare personală pentru membri grupului țintă. Toate acestea având scopul de a crea interes pentru participarea la activitățile de informare și consiliere ocupațională și cele de formare și de mediere a muncii.
- Medierea locului de munca prin care se realizează punerea în legătură a angajatorilor cu persoanele aflate în căutarea unui loc de munca, în vederea stabilirii unor raporturi de munca sau de serviciu.
    - Organizare de stagii de munca de o zi pentru a cunoaște profilul unor meserii, dar și pentru combaterea prejudecăților angajatorilor față de persoanele din zonele marginalizate, aceste stagii vor fi urmate de discuții moderate între angajatori și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă
    - Realizarea unor jobcluburi periodice sau a unor evenimente în zona, unde vor fi atrași oamenii din toată zona, invitați angajatori din zona și realizate interviuri fulger pentru posibile angajări și identificare a unor calificări care s-ar preta pe locurile de munca libere din zona (În ceea ce privește formarea profesională în comunitatea analizată cele mai solicitate meserii, sunt: lacatus, constructor, sudor, manichiura-pedichiura, curatenie, și cizmar; Reprezentantul Asociației Florarilor a sugerat o strategie de relansare a meseriilor așa-zis tradiționale, în particular meseria de florar și facilitare instalarea unor buticuri în toate pietele de sector)
    - Anunțuri și informarea populației SDL cu privire la ofertele de cursuri și slujbe în cadrul centrului multifuncțional comunitar

Proiect cofințat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale în vederea creării de noi locuri de muncă: sprijin pentru înființarea de afaceri sub forma unor servicii personalizate de sprijin: consiliere/ consultanță/ mentorat/ formare profesională antreprenorială, sprijin pentru elaborarea planului de afaceri etc., analiza și selectarea planurilor de afaceri viabile, suport în înființarea companiei etc.; acordarea de subvenții (micro-granturi) pentru înființarea de noi afaceri, inclusiv sprijin post-înființare afacere;
- Crearea de întreprinderi sociale – Din cauza cadrului legislativ inoportun în domeniul economiei sociale de inserție, nu este recomandată implementarea acestui tip de măsuri în perioada următoare, nefiind suficient de stimulat.
- Campanii de informare și conștientizare pentru integrarea pe piața muncii a persoanelor din grupurile marginalizate și combaterea discriminării la locul de muncă, inclusiv la angajare
- Informarea grupului tinta într-un ziar local/broșură cu distribuie gratuită.
- Realizarea unui parteneriat cu AMOFM/ societate civilă pentru calificarea forței de muncă.

Problema 5: Neparticiparea școlară și risc mare de abandon în rândul copiilor și tinerilor

Sărăcia este principala barieră privind accesul și participarea la educație la nivel preșcolar și școlar în zona analizată.

Problemele neparticipării școlare și riscul crescut de abandon școlar și părăsire timpurie a școlii au mai multe cauze interdependente: condițiile de trai, lipsurile materiale, neimplicarea părinților, lipsa de motivație. În unele familii numeroase, copiii mai mari abandonează școala pentru a avea grijă de frații mai mici. În cazul fetelor, în general, acestea se mărită timpuriu și părăsesc școala. Există cazuri în comunitate de femei care la vârsta de până la 30 de ani sunt deja bunice, ele având la randul lor peste 3 copii.

Analfabetismul și nivelul scăzut de educație al adulților se reflectă în lipsa calificării și în excluderea de pe piața muncii formale. Lipsa unui nivel minim de educație duce la excluderea lor ca potențiali beneficiari de cursuri de calificare, prin urmare, excluderea de la obținerea unei slujbe pe piața formală.

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Mediul de acasă nu încurajează participarea școlară, părinții nu se implică în motivarea și educarea copiilor. Majoritatea cadrelor didactice au mai degrabă un rol pasiv, nu sunt proactive în atragerea și integrarea copiilor în școală, nu sunt pregătite profesional și nici nu au capacitatea să gestioneze comunicarea cu copiii provenind din zone defavorizate.

Riscul de abandon este în primul rând cauzat de lipsurile materiale ale familiilor. De asemenea, este alimentat și de elementul cultural al căsătoriilor la vârste fragede, participarea școlară a fetelor fiind foarte redusă după vârsta de 13 ani. Pe de altă parte, instabilitatea locuirii, atât din perspective condițiilor de locuire (construcții improvizate, risc de surpare, incendiu etc.), cât și a migrației părinților, crește riscul de abandon școlar.

Această problemă din sectorul educației, a fost stabilită în urma stabilirii următoarelor nevoi aferente următoarelor ZUM:

❖ **Zum 1 - Nehoiu-Crețești**

În zona funcționează Colegiul Tehnic Miron Nicolescu, precum și o școală normală și una pentru copii cu nevoi speciale. Nu există grădinițe publice și nici creșe.

Copiii merg la școală în funcție de posibilitățile părinților, astfel ca rata abandonului este mare.

❖ **Zum 2 – Belerțiu 23**

În zona nu există grădinițe, școli, dar mai grav este că în ciuda unor încercări de a-și duce copii nu au fost primiți deoarece nu respectau standardele de igienă și nici nu aveau domiciliu în sectorul 4.

Cei 11 respondenți la studiu au 19 copii, toți minori, dintre care 16 nu urmează nicio formă de învățământ.

❖ **Zum 3 – Intrarea Fagetelu**

Toți cei 7 copii din ZUM, sunt înscriși la școală sau la grădiniță, însă având în vedere veniturile părinților, pe termen lung, crește riscul abandonului școlar.

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Măsuri posibile

- Îmbunătățirea serviciilor de educație antepreșcolară și preșcolară:
  - asigurarea/dezvoltarea de servicii locale și utilizarea de materiale de învățare;
  - Program „Grădinița de vară” care va facilita integrarea școlară a copiilor care provin din familii dezavantajate, în special copii romi. Acest program va pregăti copii în vederea înscrierii în sistemul școlar prin dezvoltarea abilităților necesare școlarizării, contribuind de asemenea la motivarea copiilor față de învățare. Grupul țintă îl reprezintă copiii între 4-6 ani, în special copii romi, la care se pot adăuga și alți copii proveniți din familii marginalizate copii cu vârsta peste 6 ani care nu frecventează și nici nu au frecventat vreă formă de învățământ.
  - furnizarea de servicii de informare și consiliere a părinților;
  - programe de educație parentală și consiliere pentru părinți organizate sub formă unor întâlniri de educație parentală cu părinții, bunicii, reprezentanții legali copiilor preșcolari implicați în program, la care sunt discutate diferite provocări cu care se confruntă părinții atât în familie, cât și în procesul educațional.

Servicii acordate individual, pe baza nevoilor identificate: consiliere psihosocială; consiliere socială; informare și consiliere administrativă; servicii de reconciliere a vieții de familie cu viața profesională. Aceste servicii se furnizează sub formă unor sesiuni cu o durată de 1 oră de către lucrătorii în educație și specialiști.

Activități comunitare: organizarea de activități comunitare în formă de programe de recreere și socializare tematice pentru familii, unde copii și părinții vor avea ocazia să se joace și să petreacă timp împreună, integrându-se astfel în comunitatea locală.

  - măsuri de acompaniere și de asigurare de sprijin financiar
- Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor de educație în învățământul școlar
  - asigurarea/ dezvoltarea și utilizarea de servicii locale și materiale de învățare;
  - Servicii de asistență psihologică: investigarea pentru excluderea condițiilor psihopatologice, evaluarea cognitivă, comportamentală, subiectiv-emoțională, a personalității și a mecanismelor coping, evaluarea dezvoltării psihologice, evaluarea contextului familial, social și cultural în care se

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- manifesta problemele psihologice, recuperare și reeducare; Asistența psihopedagogică; Asistarea copiilor cu probleme prin implicarea lor în activități de recuperare psihopedagogică individuală sau de grup, pentru prevenirea sau ameliorarea deficiențelor de învățare, de vorbire și cele comportamentale depistate.
- furnizarea de servicii de informare și consiliere a părinților;
  - programe de educație parentală, inclusiv măsuri de acompaniere și de sprijin financiar.
  - sprijin pentru creșterea accesului și participării la învățământul primar și secundar prin furnizarea de servicii de informare și consiliere a părinților și programe de educație parentală, inclusiv măsuri de acompaniere și de sprijin financiar
- Asigurarea transportului gratuit la gradinița/școală pentru copiii care merg la școlile din afara zonei.
  - Organizarea de programe de tip zone prioritare de educație/ școală după școală
    - servicii de informare, consiliere și mentorat destinate elevilor în risc de părăsire timpurie a școlii, precum și părinților acestora;
    - programe care promovează activitățile extra-curriculare cu accent pe dobândirea de competențe cheie;
    - măsuri care vizează desegregarea școlară;
    - acțiuni care contribuie la creșterea stimei de sine, educație interculturală;
    - programe de sprijin individualizat și adaptare curriculară;
    - dezvoltare de resurse și materiale noi de învățare etc.;
    - furnizarea unor programe specifice de promovare a regulilor elementare de igienă dezvoltate și adaptate pentru copiii/ tineri romi și pentru copiii/ tineri care sunt cel mai afectați de sărăcie și au o stare de sănătate și condiții de viață precare etc.
    - Activități de familiarizare și principii de bază pentru navigare pe Internet, tehnici de redactare pentru toate vârstele (copii, adolescenți și persoane adulte)
    - Seminarii cu adulții și copiii din zonă, la care vor fi invitați specialiști din diferite domenii, pentru a informa participanții cu privire la: Drepturile omului, Drepturile și obligațiile cetățeanului, Etică și bune maniere, Prevenirea bolilor hepatice, Prevenirea cariilor dentare, Măsuri de

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

combateră a SIDA, Despre pericolul drogurilor etc.

- Realizarea de cursuri de alfabetizare și programe de tip a doua șansă pentru persoanele adulte:
  - consiliere și programe de educație parentală pentru membrii familiilor copiilor și adulților care se află în afara sistemului educațional;
  - acțiuni și campanii de conștientizare destinate creșterii ratelor de menținere în sistemul inițial de învățământ și pentru a asigura înțelegerea beneficiilor pe care le oferă educația în relație cu oportunitățile de angajare, furnizarea de programe de tip "A doua șansă";
  - măsuri care vizează creșterea numărului de persoane care se reîntorc în sistemul de educație;
- Campanii de informare care vizează desegregarea școlară și campanii de conștientizare destinate creșterii ratelor de menținere în sistemul inițial de învățământ și pentru a asigura înțelegerea beneficiilor pe care le oferă educația în relație cu oportunitățile de angajare și pentru revenirea în sistemul de învățământ – identificarea unor exemple de bună practică în comunitate pentru a motiva tinerii și persoanele care au părăsit timpuriu școala.

Problema 6: Accesul redus la servicii sociale, comunitare, culturale, agrement și sport

Majoritatea clădirilor existente în care se desfășoară activități educative, culturale sau recreative (atât cele care aparțin domeniului public cât și cele ale furnizorilor de servicii sociale) sunt uzate fizic și moral și nu dispun de dotări adaptate standardelor europene.

Lipsa unor centre multifuncționale în care se pot desfășura diverse activități sociale, comunitare, culturale, agrement și sport, contribuie și mai mult la marginalizarea comunității.

Din Studiul de referință au rezultat următoarele nevoi la nivel de zone urbane marginalizate:

❖ Zum 1 - Nehoiu-Crețești

Infrastructura culturală, comunitară și agrement lipsește cu desăvârșire.

❖ Zum 2 – Belerțiu 23

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Din discuțiile avute cu locuitorii și cu responsabilii de la DGASPC nu există o centralizare clară a oamenilor care locuiesc în zonă pentru că mulți au adresa din alte orașe și vin și stau acolo în casele altora. Am identificat din discuții că doar 2 persoane dețin acte de proprietate, în forma unei chitanțe, primite acum 25 de ani de la Electro Construcție.

Zona este incertă din punct de vedere juridic. Cum clădirile nu par a avea un proprietar (ele nu există în evidența primăriei și nici a departamentelor de urbanism sau cadastru), locuitorii trăiesc cu teama că vor fi evacuați. Din lipsa unor locuințe sociale, aceștia nici nu au unde să se ducă, fiind nevoiți să locuiască pe stradă.

Peste 70% din locuitori și-au înscris copii la medici de familie și au asigurare pentru aceștia, chiar dacă în zonă nu au acces la servicii medicale; în zonă nu există dispensare.

Nu există niciun fel de serviciu social/medical/socio-medical/educational/ cultural și recreere.

❖ **Zum 3 – Intrarea Fagetelu**

Toți cei 7 copii din acest ZUM sunt înscrși la medici de familie.

Măsuri posibile

- Creare centre în care se desfășoară activități sociale, comunitare, agrement, sport și operaționalizarea acestora
- Oferirea de servicii sociale, comunitare, agrement și sport, inclusiv pentru copii, tineri, adulți/părinți etc. din categoria persoanelor defavorizate:
  - realizarea de anchete pe teren pentru a identifica copii în situații de vulnerabilitate (în sărăcie extremă, în risc de abandon, victime ale violenței, neglijării sau exploatarei, fără documente de identitate, neînscrși în învățământ sau care au abandonat școala etc.) care să fie referiți către instituțiile responsabile cu oferirea de sprijin și protecție, eventual către serviciile specializate de asistență socială care pot întocmi anchete sociale.
  - acompanierea copiilor în situații vulnerabile și oferirea de asistență în vederea creșterii accesului acestora la beneficii și servicii sociale
  - acordarea de vouchere pentru beneficiarii de servicii sociale/beneficii de asistență socială
  - oferirea de servicii integrate pentru copii, tineri, adulți/ părinți etc. (de exemplu

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- măsurile active de ocupare, formare profesională, educație, măsuri de inserție socio-profesională, servicii – sociale/medicale, /medico-sociale, consiliere psihologică etc.);
- furnizarea serviciilor sociale prin promovarea utilizării forței de muncă de la nivelul comunității (inclusiv scheme de ucenicie)
  - Furnizarea de servicii de către echipe mobile multi-funcționale;
  - Pachet de servicii sociale destinat prevenirii separării copilului de familia să;
-
- Identificarea nevoilor de îngrijire medicală și a cazurilor de persoane cu dizabilități și boli grave. Monitorizarea cazurilor de boli transmisibile.
  - Asistență medicală primară, referire și acompaniere la servicii medicale specializate.
  - pachet de servicii medico-sociale/ pachet de servicii de asistență medicală comunitară realizat de către asistentul medical comunitar, mediatorul sanitar și asistentul social pentru reducerea mortalității infantile, prevenirea sarcinilor la minore, creșterea numărului de persoane din comunitățile cu populație aparținând minorității române înscrise la medicul de familie și/ sau beneficiari de diferite programe de sănătate (TB, diabet, boli cardio-vasculare, boli infecțioase etc), prevenirea și/ sau monitorizarea cazurilor de autism, probleme de sănătate mintală a copilului și adultului, reducerea mortalității materne, creșterea numărului de beneficiari de servicii și programe privind sănătatea reproducerii /planificarea familială.
  - Asigurarea în regim de gratuitate a metodelor contraceptive. În acest scop, asistentul medical comunitar va coopera în cadrul proiectului un medic de familie.
  - Realizarea de cursuri sau campanii de informare cu tematica: educație pentru sănătate, igienă pentru copii și pentru adulți, educație sexuală și planificare familială.
  - Asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă, de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență/ servicii sociale.
  - Suport în vederea înființării unei asociații de proprietari în vederea obținerii ajutoarelor cu energia electrică, pentru persoanele cu venituri mici

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Problema 7: Lipsa de coeziune la nivelul comunității și imaginea negativă a zonei

Comunitatea are un nivel de coeziune foarte scăzut. Membrii comunității nu reușesc să se mobilizeze, să reacționeze sau să lucreze împreună pentru atingerea unui obiectiv comun.

Percepția generală asupra zonelor marginalizate este una negativă. Imaginea zonei este dată în principal de lipsa curățeniei, dar și de nivelul ridicat de infracționalitate. Mass media transmite știri negative despre comunitățile marginalizate. Informațiile care apar în presă arată că zonele sunt „rău famate”.

Populația zonelor analizate, cu precădere populația de etnie romă resimte sentimentul de discriminare. Acesta este resimțit cu precădere în școli, grădinite și în momentul angajării.

Din Studiul de referință au rezultat următoarele nevoi la nivel de zone urbane marginalizate:

❖ Zum 1 - Nehoiu-Crețești

Populația majoritară este de etnie romă, existând lideri informali în zona, care de-a lungul timpului i-au ajutat cu acte de identitate, acte pentru casa, pentru ajutoarele sociale.

❖ Zum 2 – Belerciu 23

Zona tip ghetou, cuprinzând 2 blocuri cu un etaj și o anexă (tot un bloc a cărui construcție nu s-a finalizat nici până în ziua de astăzi, dar pe care unii îl numesc “casa”).

Este o zonă de tranzit pentru copii care merg la școală din apropiere, și care sunt obligați să treacă pe lângă cele 2 blocuri și o anexă, fiind de multe ori agresați de locuitorii din zonă.

Măsuri posibile

- Implicare activă și voluntariat al membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea
- Organizarea unor evenimente/ manifestări cultural-artistice și ale valorilor interetnice comune (ex: concerte, expoziții produse tradiționale, demonstrații de activități tradiționale, etc.)

Proiect cofințat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

- Organizarea anuală de ateliere de lucru în scopul de a schimba atitudinea socială privind grupurile marginalizate (cu accent pe persoanele de etnie romă), de a îmbunătăți competențele și modalitățile de abordare a acestora de către restul comunității și de a combate stereotipurile și prejudecățile membrilor comunității
- Parteneriat cu mass media locală nu doar în sensul transmiterii informațiilor, ci și pentru construirea unui mesaj pozitiv despre zonă și transformarea acesteia; prevenirea și diminuarea fenomenului discriminării prin intermediul posturilor TV și radio locale
- Programe de instruire a diriginților claselor gimnaziale pentru dezvoltarea abilităților de a promova diversitatea și incluziunea copiilor marginalizați, inclusiv a copiilor de etnie romă;
- Crearea unei aplicații software prin care cetățenii din comunitatea marginalizată pot trimite SMS-uri privind situațiile în care ei sunt victime ale discriminării, corupției, violenței, abuzului sau exploatării pentru sesizarea instituțiilor cu atribuții în domeniul respectiv
- campanii de informare care au ca scop pregătirea procesului de desegregare și integrare a grupului marginalizat în societate. Aceste campanii vor viza în special desegregarea școlară și cea legată de locuire.
- Organizarea de ședințe publice periodice pentru a informa și a consulta comunitatea cu privire la activitățile desfășurate în zonă, rezultatele și problemele legate de acestea.
- Organizarea unor evenimente/ manifestări cultural-artistice și ale valorilor interetnice comune (ex: concerte, expoziții produse tradiționale, demonstrații de activități tradiționale, etc.) ar putea duce la întărirea coeziunii sociale și a înțelegerii în zona analizată
- Campanie de îmbunătățire a imaginii zonei.

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Document F. Sinteza măsurilor necesar de întreprins pentru ZUM

Nr. crt	Denumire masura
1.	Modernizarea infrastructurii rutiere
2.	Reabilitatea infrastructurii degradate de utilități
3.	Amenajarea spațiilor pietonale inclusiv pentru accesul persoanelor cu mobilitate redusă
4.	Asigurarea serviciilor de transport în comun, inclusiv a stațiilor de așteptare și amenajarea acestora
5.	Amenajarea zonelor verzi din zonele defavorizate
6.	Amenajare terenuri, locuri de joacă pentru copii, care să fie accesate de toată comunitatea
7.	Construirea de spații urbane de recreere și petrecere a timpului
8.	Parteneriat cu serviciul de salubritate pentru ridicare gunoi menajer, instalarea de containere, creare zone de colectare
9.	Program de ecologizare/salubritate/igienizare a zonelor marginalizate și amenajare de spații verzi
10.	Montare mobilier urban (cosuri de gunoi, bănci)
11.	Educare și responsabilizare a cetățenilor pentru păstrarea curățeniei în zonă, utilizarea infrastructurii și spațiului public
12.	Reabilitarea și modernizarea locuințelor sociale existente
13.	Deratizări constante
14.	Securizarea locuințelor sociale prin instalarea de sisteme de supraveghere și montare interfoane
15.	Regulament ordine interioară pentru locuințele renovate
16.	Campanii informare privind consumul de utilități
17.	Program de consiliere pentru beneficiarii locuințelor sociale
18.	Programe de ucenicie la locul de muncă
19.	Servicii de ocupare individualizate
20.	Subvenții pentru angajatori
21.	Servicii personalizate pentru înființarea de afaceri și Subvenții pentru înființarea de noi afaceri
22.	Realizarea unui parteneriat cu AMOFM/ societate civilă pentru calificarea forței de muncă
23.	Informarea grupului tinta într-un ziar local/broșură cu distribuie gratuită

Proiect cofinanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

24.	Campanii de informare - integrarea persoanelor defavorizate și combaterea discriminării pe piața muncii
25.	Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor de educație ante și prepreșcolară
26.	Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor de educație
27.	Asigurarea transportului gratuit la gradinita/școală
28.	Programe de tip zone prioritare de educație/ școală după școală
29.	Cursuri alfabetizare și programe de tip a doua șansă pentru persoanele adulte
30.	Campanii informare privind desegregarea școlară și combatere abandon școlar
31.	Infiintare centru multifunctional în care se desfășoară activități sociale, comunitare, agrement, sport
32.	Oferirea de servicii sociale, comunitare, agrement și sport, inclusiv pentru copii, tineri, adulți/părinți etc.
33.	Servicii sociale, comunitare, agrement și sport, pentru persoanele defavorizate
34.	Suport în vederea infiintarii unei asociatii de proprietari
35.	Acordarea de asistență juridică pentru reglementarea actelor
36.	Evenimente/ manifestări cultural-artistice și ale valorilor interetnice comune
37.	Ședințe publice periodice pentru consultarea comunității
38.	Ateliere de lucru pentru a schimba atitudinea socială privind grupurile marginalizate
39.	Parteneriat cu mass media locală pentru construirea unui mesaj pozitiv despre zonă
40.	Program de instruire a diriginților pentru promovarea diversității și incluziunea copiilor marginalizați
41.	Crearea unei aplicații software pentru semnalarea problemelor de către cetățenii

